

Kultúránk hollandiai terjesztője: Edwin van Schie

Néhány éve történt, hogy emailen felkérést kaptam Hollandiából egy cikk megírására egy számomra ismeretlen laptól, ill. annak általam nem ismert szerkesztőjétől. A lapot „Most Magyarul!”-nak hívják, szerkesztőjét pedig Edwin van Schienek. A levél olyan tökéletes magyarsággal íródott, hogy először valami kivándorolt magyarra gondoltam, de a név nem éppen magyar hangzású volt. Gondoltam, biztosan felkért valakit a szerkesztő a levél lefordítására. Aztán ahogy elkezdtünk levelezni, kiderült, hogy valódi hollandról van szó, aki beleszerelmesedett a magyar nyelvbe és kultúrába, s ezek népszerűsítésének szentelte életét hazájában. Azóta se sikerült még személyesen találkozunk, de története egyre jobban összeáll a mozaikokból.

Egy angliai utazása során akadt össze először egy magyar fiúval még középiskolás korában, aki bízta, hogy látogasson el országunkba. Mivel akkor még egy vasfüggöny mögötti egzotikus országnak számítottunk, a kíváncsisága hamarosan elhozta ide. Még azon a nyáron magyar barátja elvitte Erdélybe is, s meglepődött, hogy a térképen csupa román nyelvű helységben mindenütt magyarul beszélnek. Kolozsváron, egy vendéglő teraszán kezdett magyar szavakat tanulni, s mindenki dicsérte, hogy milyen jó a kiejtése. Ez olyan önbizalmat adott neki, hogy az amszterdami egyetemen az angol szak végzése közben magyar órákra is kezdett járni. Az első regény, amit magyarul olvasott, az Egri csillagok volt. Mivel a színészet is érdekelt, átiratkozott dráma-szakra, s ott a magyar drámairodalommal kezdett foglalkozni. Közben, hogy csiszolja nyelvtudását, félévig Pesten tanult, két alkalommal pedig részt vett a debreceni nyári egyetemen. A második alkalommal megismerkedett egy Szlovéniából érkezett lánnyal, s ebből hamarosan házasság lett. A szlovén anyanyelvű Erika a kétnyelvű Lendváról jött, ezért a magyart is jól akarta beszélni. Amszterdamtól 20 km-re, Haarlem városában telepedtek le, s ott született két gyermekük.

Edwin egy magyar iskola alapítására szánta el magát. Hogy diákjainak nyelvtudását fejlessze, először több magyar nyelvkönyvet írt, mert ilyenek nem voltak Hollandiában, majd – először csak sokszorosított formában – szerkesztett a tanulóknak egy újságot, amelyben egyaránt voltak magyar és holland nyelvű írások, sokszor ugyanaz a szöveg mindkét nyelven. Idővel egyre szebb lett az újság, már színes borítót is kapott, és bővült az olvasóköre is. Már nem csak diákjainak készítette a *Most Magyarul!*-t (aminek neve arra utal, hogy most tanuljunk, beszéljünk, olvassunk magyarul), hanem azoknak a hollandoknak is, akik csak érdeklődtek Magyarország iránt, de nehéz nyelvünket nem akarták megtanulni. Azok a Hollandiában élő magyarok is vásárolják a lapot, akik a holland nyelvet akarják elsajátítani vagy csak informálódni akarnak a hollandiai magyar kulturális eseményekről, vagy éppen irodalmunkról, történelmünkről, zenénkről szeretnének többet tudni. A lap nem csak Hollandiában, de a belgiumi flamandok között is ismert lett azóta, sőt Magyarországon is egyre többen tudnak róla, bár nálunk boltokban nem kapható, de postai úton megrendelhető!

Aki csak egyszer is belelapozott az újságba, érezheti szerkesztője széleskörű érdeklődését, a magyar kultúra iránti szeretetét. Az irodalomtól a numizmatikáig, a kulturális eseményekről szóló tudósításoktól a Kárpát-medence különböző magyarok lakta vidékeinek bemutatásáig, a sporttól a népmeséig rengeteg területet felölel minden szám. Edwin láthatóan nagy hódolója a magyar népzene és néptáncnak. Ahogy a legfrissebb számban beszámol róla, a „Tengerre magyar” (Hongarije aan zee) kulturális évad nyitókoncertje után a következő szavakkal köszöntötte a Muzsikás együttest: „1979 szeptemberében kezdtem magyarul tanulni, és ugyanebben az évben hallottam először magyar népzene: a Muzsikás diemeni előadásán. Időközben magyartanár és a *Most Magyarul! Hongarije Magazine* kiadója lettem. Az idén, 2004-ben ünneplem a magyar nyelvvel való kapcsolatom 25. évfordulóját. Ennek alkalmából, 25 évvel az első Muzsikás koncertem után, az idei Muzsikás koncerten nagy örömmel adom át ezt a felvételt, amelyet negyed évszázada őrzök hangkazettán.”

A Muzsikás egyébként a Tékával együtt adta a nagysikerű koncertet a magyar kulturális évad megnyitójaként október 3-án. Ugyanebben a számban olvashatunk Zerkula Jánosról, a Magyarpalatkai Zenekarról és a Szigony együttesről, s már tudható, hogy a kéthavonta megjelenő lap következő, decemberi számában megemlékezések lesznek a nemrégiben elhunyt híres kalotaszegi prímásról, Fodor Sándor Netiről. Ugyanebben a kiadásban olvashatunk majd Közép-Szlovákia középkori bányavárosainak műemlékeiről is. Az azt követő számban készül megemlékezni a bukovínai székelyekről, kivándorlásuk 60. évfordulója alkalmából, továbbá a zoboraljai magyarokról, hogy csak néhány példával illusztráljuk, mennyi mindenre kiterjed figyelme a Kárpát-medence magyarságát illetően. (*A Most Magyarul!* honlapja: www.hongaars.hu)

Abkarovits Endre